

Я прашу цябе, не спяшайся, Азірніса на родны куток. На хвіліначку затрымайся, Мілья дружа, асенні лісток.

Мы з табою заўжды былі побач, Ад вясновых шчаслівых мар Не зважалі, як блізіцца роспач Ў шэрай зграі зімовых хмар.

Мы з табой у расстанне не верым, Дзеён не лічым, не верым снам, Ды нарэшце зімой зразумеем, Як чароўна квітнела вясна.

Замор'е

У інтэрнэце з'явілася вакансія вандроўніка

Брытанская арганізацыя Wowcher, якая дапамагае спабыўцам здзяйсняць выгадныя пакупкі, абвясціла аб адкрыцці вакансіі ма-ры — кампанія шукае вандроўніка з гада-вым заробкам у 25 тысяч фунтаў стэрлінгаў, паведамляецца на сайце кампаніі.

Як сказана ў апісанні пасады, у абавязкі супра-цоўніка будуць уваходзіць падарожжы па свеце і вядзенне сацыяльных сетак. «Мы проста хочам прадэманстраваць, наколькі ідэальнымі могуць быць прапановы Wowcher Travel», — гаворыцца на сайце кампаніі.

Той, хто атрымае гэтую работу, павінен будзе на працягу 12 месяцаў падарожнічаць па 40 роз-ных напрамках, фатаграфавачь тое, што адбыва-ецца, вёсці блог аб паездках і ствараць кантэнт у сацыяльных сетках. Акрамя таго, ва ўсе пада-рожжы супрацоўніку дазваляецца ўзяць аднаго сябра, які можа мяняцца кожную паездку. Адзна-чаецца, што ўсё, што патрабуецца ад ідэальнага кандыдата, — гэта ўзрост ад 18 гадоў, наяўнасць пашпарта і любоў да падарожжаў.

У якасці заўкы неабходна апублікаваць 30-секунднае відэа на тэму «Чаму я ідэальны кан-дыдат для гэтай работы» ў Instagram або Twitter, адзначыць кампанію Wowcher і адзначыць трох сваіх сяброў.

У Японіі прэзентавалі электронную мятлу

Японскі аўтавытворца Toyota ў аўтасалоне прадставіў некалькі незвычайных праектаў, аднак больш за ўсё наведвальнікаў аўтасало-на здзівіў канцэпт электроннай «лятаю-чай» мятлы пад назвай e-Broom, паведамляе apostrophe.ua.

Мятла абсталявана электраматарам, і на ёй замацавана кола. Прыстасаванне дастаткова за-ціснуць паміж ног і пачаць рух. У той жа час, як лётае мятла, прадстаўнікі кампаніі не паказалі. На яе стварэнне вынаходнікаў натхнілі казанчыя мётлы ведзьмаў, а таксама лятаючыя прылады герояў знакамітай патэрыяны. Па задумцы аўта-раў канцэпт павінен аб'яднаць чалавека і машыну і зноў адкрыць задавальненне ад мабільнасці.

Дзіўна, але першымі захацелі выпрабаваць вынаходніцтва мужчыны на роліках. Само сабой, што электронная мятла зусім не лятае (зрэшты, пакуль што). Але пакатацца на ёй можна. Хутчэй за ўсё прадстаўнікі сусветнай кампаніі вырашылі

СЁННЯ

Сонца	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск	— 8.32	17.15	8.43
Віцебск	— 8.27	16.59	8.32
Магілёў	— 8.22	17.05	8.43
Гомель	— 8.13	17.07	8.54
Гродна	— 8.46	17.31	8.45
Брэст	— 8.41	17.37	8.56

Фота Анатоля КІСЕЛЮКА

Месяц	Поўня 12 лістапада. Месяц у сузор'і Авена.
Імяніны	Пр. Аляксандра, Аляксея, Анатоля, Івана, Сяргея, Усевалада, Якава. К. Валянціны, Хрысціны, Мікалая.

Іван КУПАРВАС.

Спытайце пра радзіннае

Што рабіць з вянчальнымі атрыбутамі?

Людміла Мікалаеўна з Рэ-чыцы Гомельскай вобласці пытаецца: «Мы вянчаліся ў царкве, аднак скасавалі свой шлюб. Пасля разводу засталіся пярсцёчкі, ручнік, на якім стаялі пад вянцом, вянчальныя свечкі, абраз — усё гэта захоўваецца ў мяне дома. Муж ажаніўся з дру-гою. Я не замужам, заста-лася адна. Што рабіць з аб-радавымі рэчамі?»

Гэта пытанне можна аднесці да разраду аднаго з самых скла-данных, звязаных з разуменнем сутнасці шырокага кола трады-цыйных абрадаў і ролі тых рэчаў, якія аказаліся ў полі абрадавай практыкі і якія становіліся абра-давымі атрыбутамі і надзяляліся надзвычайным статусам з адпа-веднымі сакральна-магічнымі характарыстыкамі. Кожны атры-бут меў свой рытуал павсячэння, свой час актыўнага выкарыстан-ня (далейшы лёс) і свой варыянт утылізацыі. Да шматлікіх атры-бутаў, якія суправаджалі сямей-на-родавыя абрады, стаўленне было асаблівае. Напрыклад, фату або падвянчэнную сукен-ку захоўвалі ўсё жыццё. Нават сёння, калі вясельнае адзенне бяруць напрокат, а затым вяр-таюць назад у салон, фату (той атрыбут, які ўпрыгожваў галаву нявесты і адначасова выконваў засцерагальна-ахоўную ролю) назаўсёды пакідаюць сабе.

Усе атрыбуты, якія так ці інакш на вяселлі былі звязаны з жаніх-ом і нявестай, надзяляліся статусам недатактыкальнасці: нельга садзі-цца на месца маладых, нельга для іх класці посуд, якім нехта ўжо карыстаўся, нельга нікому пера-даваць фату, непажадана пер-шую шлюбную ноч праводзіць на ложку, засланым чужой бялізнай, нельга, вярнуўшыся з храма, вы-ходзіць з машыны і становіцца на голюю зямлю, нельга маладым, якія ідуць насустрач бацькам, пераходзіць дарогу (успомніце, колькі разоў гэта робяць фота- і відэааператары)...

Тое ж датычыцца і ручніка, на якім былая муж і жонка некалі стаялі пад вянцом. Ён уваходзіць у лік сакральных і, адпаведна, недатактыкальных атрыбутаў вясельнага абраду. Прыгадаем сітуацыю, сведка-мі якой некалькі гадоў таму мы былі самі. Завяршаецца вянчан-не ў праваслаўнай царкве ў Ля-хвавічах. Святар павязваў рукі ма-ладых і павёў да алтара. Ручнік, на якім стаялі жаніх і нявеста, застаўся без нагляду. Мы накіра-валіся да свата сказаць яму, каб акуратна згарнуў ручнік і аддаў хросным бацькам маладых. Нам наперарэз кінулася невялікага росту жанчына (потым аказала-ся, што гэта цётка нявесты), сха-

піла яго і з пэўнай доляй злосці даволі гучна сказала: «Не ла-пайце ручнік чужымі рукамі, каб потым нявесту чужыя мужыкі не лапалі!» Такія словы варты да-рагога, яны якраз і прыкры-ваюць некаторыя таямніцы све-тапоглядных уяўленняў, пра якія не часта гаварылі ўслых.

Колькі б часу ні прайшло з той пары, але на ручніку заста-лася энергетыка жаніха і нявес-ты, замацаваная адпаведным рытуалам паяднання-злучэння-звядзення. Таму аддаць яго ў храм або каму-небудзь іншаму нельга, гэтаксама як нельга і пе-ратварыць яго ў паўсядзённа-по-бытавую рэч, скажам, звычайны ручнік-уціральнік. Нельга будзе выкарыстаць яго і другі раз нават у тым выпадку, калі яго ўладальніца будзе другі раз вы-ходзіць замуж: за ім ужо зама-цавана-прамаркіравана пазнака ня-Доли.

Што датычыцца іншых рэчаў, якія аказаліся своеасаблівымі «заложнікамі» далікатнай сітуа-цыі. Перш за ўсё — вянчальныя свечкі. Пасля вячання і захоў-валі як адзін з моцных аб'рэгаў ад сурокаў, ад бяздзетнасці. У выпадку скасавання шлюбу свечкі лепш за ўсё запаліць у той дзень года, калі было вян-чанне, і дачакацца, пакуль яны згараць цалкам. Рэшткі воску можна аднесці ў храм і пакласці ў скрынку, дзе складаюць агар-кі святочных свечак.

Што датычыцца заручаль-ных пярсцёчак, то з іх неаб-ходна зняць памяць аб колішніх уладарках. Вазьміце грамнічную свечку, запаліце і некалькі хвілін патрымайце пярсцёчкі над яе полымем. Агонь, які вада, здольны нейтралізаваць інфармацыю аб мінулым. Пасля гэтага пакладзі-це ў іх шкатулку і захавайце як знак вашай сямейнай гісторыі. Але прытым трэба памятаць: гэтыя заручальныя пярсцёчкі не выкарыстоўвалі ў абрадавай практыцы іншых пакаленняў (пе-рапавіць і зрабіць новыя пярс-цёчкі для будучых маладажо-наў), з іх непажадана выраблялі нейкія іншыя ўпрыгожанні.

Такім чынам, рытуальнае вы-карыстанне атрыбута ў значнай ступені абумоўлена яго ўласнымі функцыянальнымі асаблівасця-мі, якія ў побытавым ужыванні маюць іншую, уласна практы-чную накіраванасць.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

Дасылайце свае пытанні пра карані і прыстасаванасць да су-часнага жыцця календарных і сямейна-побытавых народных традыцый і абрадаў на паштовы або электронны адрас рэдакцыі з пазнакай «Пра радзіннае».

Сяргей РАСОЛЬКА.

пала яго і з пэўнай доляй злосці даволі гучна сказала: «Не ла-пайце ручнік чужымі рукамі, каб потым нявесту чужыя мужыкі не лапалі!» Такія словы варты да-рагога, яны якраз і прыкры-ваюць некаторыя таямніцы све-тапоглядных уяўленняў, пра якія не часта гаварылі ўслых.

Колькі б часу ні прайшло з той пары, але на ручніку заста-лася энергетыка жаніха і нявес-ты, замацаваная адпаведным рытуалам паяднання-злучэння-звядзення. Таму аддаць яго ў храм або каму-небудзь іншаму нельга, гэтаксама як нельга і пе-ратварыць яго ў паўсядзённа-по-бытавую рэч, скажам, звычайны ручнік-уціральнік. Нельга будзе выкарыстаць яго і другі раз нават у тым выпадку, калі яго ўладальніца будзе другі раз вы-ходзіць замуж: за ім ужо зама-цавана-прамаркіравана пазнака ня-Доли.

Што датычыцца іншых рэчаў, якія аказаліся своеасаблівымі «заложнікамі» далікатнай сітуа-цыі. Перш за ўсё — вянчальныя свечкі. Пасля вячання і захоў-валі як адзін з моцных аб'рэгаў ад сурокаў, ад бяздзетнасці. У выпадку скасавання шлюбу свечкі лепш за ўсё запаліць у той дзень года, калі было вян-чанне, і дачакацца, пакуль яны згараць цалкам. Рэшткі воску можна аднесці ў храм і пакласці ў скрынку, дзе складаюць агар-кі святочных свечак.

Што датычыцца заручаль-ных пярсцёчак, то з іх неаб-ходна зняць памяць аб колішніх уладарках. Вазьміце грамнічную свечку, запаліце і некалькі хвілін патрымайце пярсцёчкі над яе полымем. Агонь, які вада, здольны нейтралізаваць інфармацыю аб мінулым. Пасля гэтага пакладзі-це ў іх шкатулку і захавайце як знак вашай сямейнай гісторыі. Але прытым трэба памятаць: гэтыя заручальныя пярсцёчкі не выкарыстоўвалі ў абрадавай практыцы іншых пакаленняў (пе-рапавіць і зрабіць новыя пярс-цёчкі для будучых маладажо-наў), з іх непажадана выраблялі нейкія іншыя ўпрыгожанні.

Такім чынам, рытуальнае вы-карыстанне атрыбута ў значнай ступені абумоўлена яго ўласнымі функцыянальнымі асаблівасця-мі, якія ў побытавым ужыванні маюць іншую, уласна практы-чную накіраванасць.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

Дасылайце свае пытанні пра карані і прыстасаванасць да су-часнага жыцця календарных і сямейна-побытавых народных традыцый і абрадаў на паштовы або электронны адрас рэдакцыі з пазнакай «Пра радзіннае».

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Наўрад ці знойдзе-ца чалавек, які ні ра-зу ў жыцці не суты-каўся з «мышынай» праблемай. Пастка — ужо мінулае стагод-дзе, і эфектыўным гэты сродак можна назваць, калі гавор-ка ідзе хіба што пра адну-дзюх мышак. А што рабіць, калі ў доме завёўся цэлы вывадак нежаданных «су-седзяў»?

УЛЬТРАГУКАВЫ АДПУДЖАЛЬНЫК МЫШЭЙ І ПАЦУКОЎ

Мабыць, самы гуманны ро-дак ад пацукоў і мышэй — спе-цыяльны прыбор, які выпра-меньвае ультрагукавыя хвалі, што дзейнічаюць на нервы грызунаў.

Электронны адпуджальнік мышэй і пацукоў — гэта вельмі зручна. Вам не трэба шукаць па закутках дома невялічкія целы грызуноў або рэгулярна правя-раць, ці не папаўся хто ў пастку. Вы проста ўключаеце прыбор у сетку і забываецеся пра яго (і пра мышэй таксама).

Ультрагукавыя хвалі рас-паўсюджваюцца па памяш-канні, адбіваючыся ад цвёрдых паверхняў. Мяккія матэрыялы паглынаюць хвалі, таму для большай эфектыўнасці змяс-ціце прыбор у максімальна пустым пакоі.

Для людзей і хатніх жывёл ультрагукавыя адпуджальнікі бяспечныя, але вядомыя вы-падкі, калі пры выкарыстанні падобных прыбораў ультрагук дзейнічаў на сабак.

КЛЕЙ ДЛЯ ПОЎЛІ МЫШЭЙ

Калі вы не заўзяты абарон-ца флоры і фаўны, зверніце

ўвагу на гэты сродак. Каб зрабіць клеювую пастку, ку-піце адмысловы клей ад мы-шэй, уважліва прачытайце ін-струкцыю, нанясіце прэпарат на пэўную паверхню (напрык-лад, накрыйце ад кардоннай скрынкі) і пастаўце прыладу ў «месцы навалы мышэй». Праз некаторы час вы выявіце без-дапаможнага звярка, намёрт-ва прыліпла да паверхні, на якую быў нанесены клей.

Майце на ўвазе, што калі ў вас ёсць хатнія гадзаванцы, яны таксама рызыкуюць тра-піць у пастку. Таму паклапаці-цеся пра тое, каб абмежаваць іх доступ у памяшканне, дзе яна ўсталявана.

АТРУТА ДЛЯ ПАЦУКОЎ І МЫШЭЙ

Існуе мноства розных ядахі-мікатаў, з дапамогай якіх мож-на хутка пазбавіцца ад мышэй на гаршчыцы і ў доме. Іх выпус-каюць у выглядзе спрэў, ге-ляў, парашкоў, вадкасцяў і га-товых спрэсаваных прынад. У залежнасці ад таго, якім чынам прэпарат уздзейнічае на арга-нізм грызуна, атруты дзеліцца на тыя, якія пашкоджваюць:

- ✓ органы стрававання;
- ✓ крывяноснае сістэму;
- ✓ органы дыхання;
- ✓ касцявыя тканкі (прэпа-раты на аснове белага і жоў-тага фосфару);

ЯК ПАЗБАВІЦА АД МЫШЭЙ

✓ нервовую сістэму (мыш'як).

Таксама ёсць сродкі, што дазваляюць пазбаві-цца ад паху мышэй. Іх дзе-янне накіравана на мумі-фікацыю трупаў грызуноў і прадукленае раскладання (напрыклад, прынады Інта-Вір). Выконвайце меры за-сцярогі і уважліва чытайце інструкцыю па ўжыванні

ядахімікатаў.

НАРОДНЫЯ СРОДКІ

Народныя сродкі ад мышэй у доме добрыя тым, што не так-січныя. Мышы-палёўкі на дачы і звычайныя пацукі ў гарадскіх кватэрах не пераносяць адных і тых жа рэчаў. Якога ж паху бяжыць мышы?

На першым месцы — пера-чна мята. Намачыце алеем гэтай расліны кавалачкі ваты і раскладзіце па кутах хаты. Мышам не спадабаецца гэты водар, і яны пойдуць шукаць шчасця ў іншае месца.

Яшчэ адзін пах, які адпуж-вае мышэй, — цыбуля. Разрэж-це цыбуліну і пакладзіце ў месцы, дзе жывуць мышы. Не забывайце мяняць цыбуліну, каб пах заставаўся свежым.

Нельга таксама не згадаць іншыя расліны, якія адпужва-юць грызуноў. У месцах за-хоўвання ўраджайна раскла-дзіце лісце і сецёлы піжмы, палыну, багуна балотнага, рамонкі, бузіны.

Калі працягваць тэму «ча-го бяжыць мышы», то скажам так: мышы бяжыць парадку. Так-так, наведзіце парадак у доме: пазбавіцеся ад старога хламу, закладзьце шчыліны ў сценах і падлозе, правярце, ці правільна захоўваюцца пра-дукты на кухні, ці герметычна запакаваныя крупы.

Даты	Падзеі	Людзі
------	--------	-------

13 ЛІСТАПАДА

1806 год — нарадзіла-ся Эмілія Плятэр, беларуская фалькларыстка, удзельніца паўстання 1830—1831 гадоў. Збірала і апра-цоўвала беларускія народныя песні, пісала вершы. У 1831 годзе ўзначаліла паўстанне ў мястэчку Дусетас (Літва), аргані-завала партызанскі атрад, які пасля шматлікіх баёў уліўся ў рэгулярнае польскае войска. Была ўключена ў яго штаб, прызначана гана-ровым камандзірам роты і атрымала званне капітана. Памерла ад ран у 1831 годзе. Пра яе напісаны вершы пэзатам розных краін Еўропы, у тым ліку Адамам Міцкевічам. Імя Эміліі Пля-тэр насяі асобны жаночы батальён Першай пяхотнай дывізіі імя Тадэвуша Касцюкі Войс-ка Польскага, сфарміраванай у 1943 годзе ў СССР для барацьбы з нямецка-фашысцкімі захопнікамі.

1882 год — нарадзіўся Дзмітрый Сільч Чарнушэвіч, дзяржаўны дзеяч Беларусі. З 1918 года працаваў у Беларускам нацыянальным камісарыяце і беларускай сек-цыі РКП(б). У студзені—лютым 1919 года — член Часовага рабоча-сялянскага саветага ўрада Беларусі, камісар сацыяльнага забес-печання. З сакавіка 1924 года — наркам унут-раных спраў БССР, затым — сакратар ЦВК БССР. З 1927 года — старшыня Упраўлення дзяржаўнага страхавання БССР. У 1938 годзе рэпрэсаваны. Рэабілітаваны ў 1958 годзе.

1923 год — нарадзіўся (г. Мінск) Ра-ман Цімафеевіч Ахрамовіч, са-вецкі вучоны, ўсходназнавец. У 1962—1975 гадах — намеснік дырэктара ў Інстытуце ўсхо-дазнаўства АН СССР, адначасова выкладаў у Інстытуце міжнародных адносін пры Мініс-тэрстве замежных спраў СССР і Інстытуце ўсходніх моў пры МДУ. З 1975 года працаваў дырэктарам Інстытута краін Азіі і Афрыкі пры МДУ. З'яўляўся членам секцыі гістарычных навук Камітэта па Ленінскіх і Дзяржаўных прэ-

13 ЛІСТАПАДА

міях СССР, быў членам прэзідыума Савета-га камітэта салідарнасці краін Азіі і Афрыкі. Аўтар каля 70 навуковых прац па праблемах нацыянальна-вызваленчага руху і міжнарод-ных адносін на Усходзе. Памёр у 1989 годзе.

1819 год — у Санкт-Пе-цярбургу ўрачыс-та адкрыты ўніверсітэт, засна-ваны ў лютым на базе Галоўна-га педагагічнага інстытута.

1909 год — нарадзіўся Віталі Дамі-трыевіч Даронін, расійскі акцёр тэатра і кіно, народны артыст РСФСР. Зды-маўся ў фільмах «Клопатына гаспадарка», «Всеселле з пасажам», «Людзі і звыры», «Пала-та». Лаўрэат Дзяржаўнай прэміі СССР (1951). Памёр у 1976 годзе.

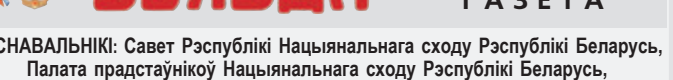
1914 год — нарадзіўся Уільям Гібсан, амерыканскі драматург, аўтар рамана-бестселера «Павуцінне», п'ес «Двое на арлях» і «Стваральніца цуду», якія прынеслі яму сусветную славу. Памёр у 2008 годзе.

1918 год — пастановаў УЦВК ану-ляваны Брэсцкі мірны дагавор у сувязі з паражэннем Германіі ў сусветнай вайне.

1978 год — выдадзены загад Спорт-камітэта СССР «Аб развіцці ба-рацьбы каратэ».

Годам пазней Усесаюзная сек-цыя каратэ была пераўтворана ва Усесаюзную фе-дэрацыю каратэ, якую ўзначаліў намеснік старшыні Цэнтральнага Савета «Дынама» палкоўнік дзяржбяспекі Віктар Купрынаў.

1979 год — у Жэневе прадстаўні-камі 35 краін прынята Канвенцыя аб трансгранічным забруджванні паветра на вялікіх адлегласці. Уступіла ў сілу ў сакавіку 1983 года.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь.

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар СУХАРУКАЎ Павел Ільяўлевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: В. АНУФРЫЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), Н. ДРЫНДРОЖЫК, Н. КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯХОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВИНА (намеснік галоўнага рэдактара), А. КІШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, А. СПАНЕУСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕПІЛШУК. Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

АДРАС: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 287 18 64, маркетынгу — 337 44 04, сакратарыята — 292 05 82, адказных за выпуск дадаткаў: «Чырвоная змена» — 292 44 12; «Масцовае самакіраванне» — 292 44 12, уласных карэспандэнтаў: у Брэсце: 20 37 98, Віцебску: 43 23 74, Гомелі: 28 27 27, Магілёве: 32 74 31, па Мінскай вобл.: (017) 292 21 03; бухгалтэрыі: 287 18 81.